

**UCHWAŁA NR XXIX/170/20
RADY GMINY SŁAWNO**

z dnia 30 grudnia 2020 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na
2021 r.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020r. poz. 713, poz.1378) oraz art. 4¹ i art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019r. poz.2277, poz. 1818; z 2020r. poz. 1492) **Rada Gminy Sławno uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 rok stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sławno.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.

Przewodniczący Rady Gminy

Stanisław Zdulski

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2021ROK

I. WSTĘP

Podstawę prawną opracowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych stanowi Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019.2277). Program określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z powyższej ustawy.

II. DIAGNOZA PROBLEMU ALKOHOLEGO NA TERENIE GMINY SŁAWNO

1. Teoria przyczyn i skutków alkoholizmu.

Przy założeniu, że przyczyny alkoholizmu mogą mieć różny charakter i stanowić podstawę do zachowań nieakceptowanych społecznie w niniejszej diagnozie przedstawione zostaną różne oblicza i uwarunkowania problemu.

Choroba alkoholowa może mieć wiele podstaw. Wśród nich wyróżnia się, bowiem przyczyny:

·biopsychiczne- zaburzenia emocjonalne i związana z nimi podatność na uzależnienia, zaburzony rozwój osobowości, nadpobudliwość psychiczna, brak odporności na stres, choroby somatyczne i psychiczne, nerwice, uszkodzenia mózgu, podatność na uzależnienia, zaburzenia w funkcjonowaniu układu nerwowego,

·psychospołeczne- zaburzone oddziaływanie środowiska rodzinnego i szkolno-wychowawczego, czego przyczyną jest brak lub niedostateczne zaspokojenie określonych potrzeb jednostki, różnorodne niepowodzenia w życiu (w sferze zawodowej lub osobistej), co może być przyczyną wycofania się jednostki w świat iluzji,

·kulturowe- określona moda, potrzeba odniesienia sukcesu, zbyt mała ilość rozrywek, brak atrakcyjnych zajęć, ogólna dostępność środków odurzających, sprzeciw wobec obowiązujących i społecznie akceptowanych systemów norm i wartości, chęć zaspokajania określonych potrzeb, brak celów i perspektyw.

2. Zakres działań profilaktycznych i pomocowych na terenie Gminy Sławno.

W celu zapobiegania zachowaniom nieakceptowanym społecznie, jak również wspierania rodzin-osób wymagających pomocy tworzone są programy osłonowe mające na celu ujednoczenie zasad postępowania i wskazania instytucji świadczących pomoc. Dlatego też w Gminie Sławno funkcjonuje m.in. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii, Gminny Program Wspierania Rodziny.

Realizacja zadań wynikających z w/w Programów obejmuje swym zasięgiem cały teren leżący w granicach administracyjnych Gminy Sławno, w skład, której wchodzi 34 wsie, w tym 33 sołectwa: Antoninów, Antoniówka, Bratków, Celestynów, Dąbrowa, Dąbrówka, Gawrony, Grążowice, Grudzeń Kolonia, Grudzeń Las, Józefów, Kamień, Kunice, Kamilówka, Kozenin, Ludwinów, Olszowiec, Ostrożna, Owadów, Popławy, Psary, Prymusowa Wola, Sławno, Sławno Kolonia, Sepno-Radonia, Szadkowice, Tomaszówek, Trojanów, Unewel-Olszewice, Wincentynów, Wygnanów, Zachorzów Kolonia, Zachorzów Wieś.

Realizacja programów oparta jest na lokalnej infrastrukturze społecznej w tym: edukacyjnej, kulturalnej, ochronie zdrowia, pomocy społecznej, przeciwdziałaniu patologiom społecznym, sporcie i rekreacji, usługach, bezpieczeństwie i porządku publicznym.

Grupą docelową działań pomocowych są osoby wyłaniane w trakcie pracy różnego typu instytucji. Niezbędne jest jednak objęcie całej populacji profilaktyką w zakresie m.in. zdrowia i zdrowego stylu życia, szkodliwości używek jak i nieakceptowanych społecznie zachowań. Dodatkowo na bieżąco działalność

Szkół, GKRPA, GOPS, Zespołu Interdyscyplinarnego, Komisariatu Policji ułatwia ustalanie środowisk wymagających wsparcia w różnych sferach życia.

Informacje zawarte w niniejszym materiale prezentują diagnozę aktualnej sytuacji społecznej Gminy Sławno.

3. Położenie Gminy

Gmina Sławno położona jest we wschodniej części województwa łódzkiego, na Wzgórzach Opoczyńskich będących północnym obszarem Wyżyny Kielecko–Sandomierskiej, w odległości 80 km od Łodzi, 20 km od Tomaszowa Mazowieckiego oraz 10 km od Opoczna. Zajmuje powierzchnię 128 km², co klasyfikuje ją w grupie gmin średnich pod względem powierzchni.

4. Dane statystyczne

Według danych na m-c grudzień 2019 r. w gminie mieszkało 7785 osób w tym 3874 kobiet i 3911 mężczyzn.

Zmiana w ostatnich trzech latach liczebności populacji na obszarze gminy przedstawia się następująco:

Tabela Nr 1. Liczba zgonów i urodzeń na terenie Gminy

Lata	2017	2018	2019
liczba urodzeń	108	93	77
Liczba zgonów	85	87	92
Saldo	+23	+6	- 15

Źródło: Urząd Stanu Cywilnego

Jak widać na przestrzeni ostatnich trzech lat systematycznie spada liczba urodzeń, wzrasta natomiast ilość zgonów. Po raz pierwszy saldo urodzeń w stosunku do zgonów jest ujemne co oznacza, że na terenie gminy więcej osób umiera niż się rodzi.

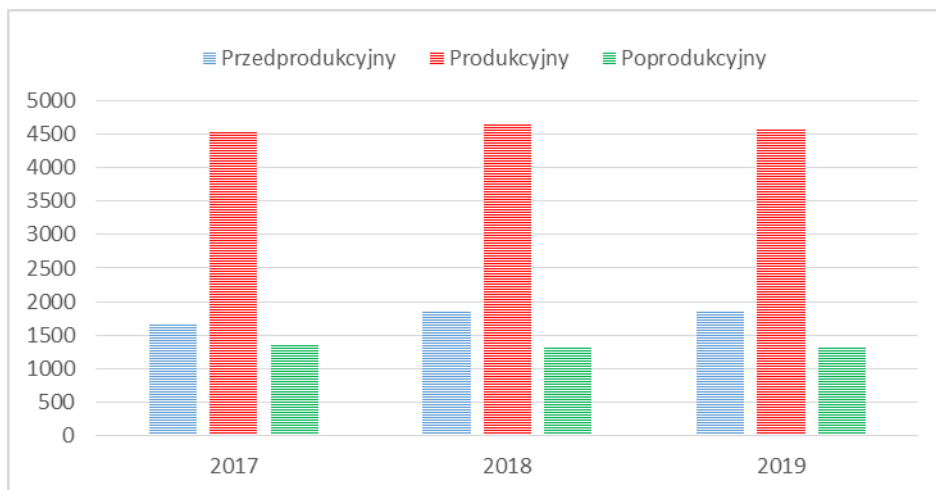
Bardzo istotnym elementem w strukturach demograficznych jest udział w wieku aktywności zawodowej.

Charakterystyka stabilności populacji w zakresie odsetek osób zawodowo czynnych w ostatnich trzech latach przedstawia się następująco:

Tabela Nr 2. Kategorie wiekowe wg. aktywności zawodowej

Lata	2017	2018	2019
Wiek przedprodukcyjny	1690	1868	1849
w tym:			
kobiety	825	899	882
mężczyźni	865	969	967
Wiek produkcyjny	4564	4647	4606
w tym:			
kobiety	2094	2138	2111
mężczyźni	2470	2509	2495
Wiek poprodukcyjny	1362	1319	1330
w tym:			
kobiety	906	887	881
mężczyźni	456	432	449

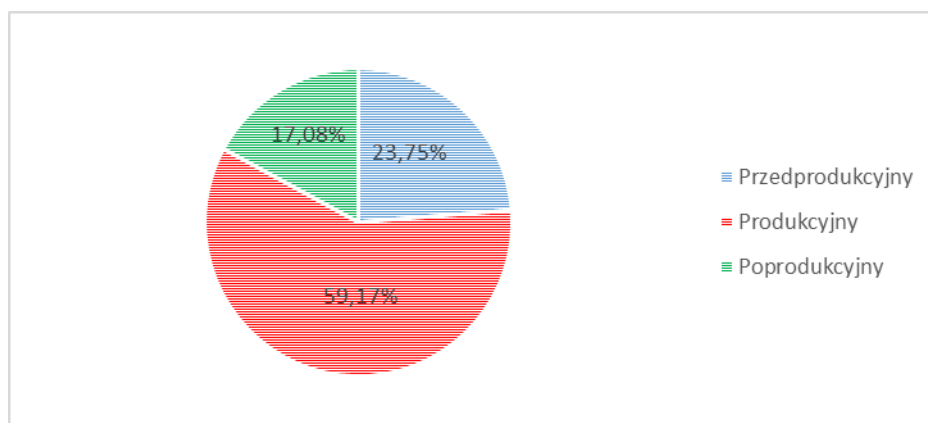
Źródło: Urząd Stanu Cywilnego

Na wskazaną ilość mieszkańców w 2019 r. osoby w wieku:

- przedprodukcyjnym stanowią – 23,75% populacji,
- produkcyjnym stanowią – 59,17 % populacji,
- poprodukcyjnym – 17,08% populacji

co oznacza, że jest to zdecydowanie gmina w wieku aktywności zawodowej.

Kolejnym ważnym elementem jest stosunek społeczeństwa do zawieranych małżeństw, co ilustruje poniższe zestawienie.

Tabela Nr 3. Zawierane małżeństwa i rozwody

Lata	2017	2018	2019
Liczba zawieranych w ciągu roku małżeństw	57	45	53
Liczba rozwodów w ciągu roku	9	8	6
Saldo	+48	+37	+47

Źródło: Urząd Stanu Cywilnego

Jak widać społeczeństwo nadal podchodzi do instytucji małżeństwa z rozwagą, o czym świadczy stosunkowo nieznaczny procent rozwodów w stosunku do zawartych związków małżeńskich. Na przestrzeni ostatnich trzech lat liczba rozwodów systematycznie, choć nieznacznie maleje.

5. Infrastruktura społeczna

Na terenie Gminy funkcjonuje: 8 Publicznych Szkół Podstawowych, w tym 1 Szkoła Branżowa I stopnia oraz 4 punkty przedszkolne, Łączna ilość uczniów w 2019r. – 917 w tym szkołach podstawowych – 655, w szkole branżowej 10; dodatkowo w punktach przedszkolnych – 142 dzieci i 100 dzieci w oddziale „0”.

Ponadto znajdują się 2 instytucje kultury (Gminny Ośrodek Kultury i Gminna Biblioteka); oraz Ośrodek Zdrowia; punkt apteczny.

Działa również szereg organizacji pozarządowych w tym mi.:

- 4 kluby sportowe,
- 9 OSP,
- Gminny Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych,
- Stowarzyszenie Gminy Sławno” Tradycja i Rozwój”
- 21 Kół Gospodyń Wiejskich.

W ramach działań pomocowych na terenie gminy stale funkcjonuje Środowiskowy Dom Samopomocy w Olszowcu prowadzony przez Stowarzyszenie Centrum Wspierania Inicjatyw.

6. Rynek napojów alkoholowych

Tabela Nr 4. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych

Lp	Lata	2017	2018	2019
1	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	23	20	19
2	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	1	1	1
3	Liczba jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	2	3	3

Źródło: Urząd Gminy w Sławnie

Jak widać w liczbie punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży na przestrzeni lat widoczny jest delikatny spadek. Stabilność natomiast odnotowano w punktach sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży.

7. Bezpieczeństwo publiczne

Nad bezpieczeństwem i porządkiem publicznym na terenie Gminy czuwa bezpośrednio Komisariat Policji w Paradyżu i Komenda Powiatowa Policji w Opocznie. Na bieżąco podejmowane są działania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa społeczności lokalnej w tym działania m.in. w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie- (interwencje domowe, procedura „Niebieskiej Karty”) jak i w zakresie dbałości o „abstynencję” mieszkańców.

III. DZIAŁANIA POMOCOWE

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi obliguje m.in. organy administracji samorządowej do podejmowania stosownych działań. Gmina mając na uwadze dobro społeczności lokalnej na podstawie rodzącego się zapotrzebowania na świadczenie poszczególnych usług realizuje zadania w oparciu o posiadane zasoby i dostępne instrumenty.

Institucjami pierwszego kontaktu z dziećmi są przedszkola i szkoły podstawowe. Dlatego też to one w przypadku niepokojących sygnałów podejmują stosowne działania. Podstawowy nacisk położony jest zarówno na wczesne reagowanie jak i działalność profilaktyczną.

W ramach prowadzonych zajęć szkoły posiadają, bowiem programy profilaktyczne, w których zawierają się m.in. takie zadania jak:

1. promowanie zasad zdrowego stylu życia;
2. zapobieganie uzależnieniom;
3. radzenie sobie z własną i cudzą agresją;
4. poznawanie systemów wartości i wpływów społecznych;
5. pomoc uczniom w rozwiązywaniu problemów emocjonalnych w okresie dojrzewania;
6. nauka pokonywania problemów i rozwiązywania konfliktów;
7. promowanie życia bez uzależnień.

Dodatkowo w celu wszechstronnego wsparcia różnych grup społecznych na terenie Gminy szereg instytucji podejmuje działania wspierająco- naprawcze.

Dlatego też wychodząc naprzeciw problemom w tym zdrowia psychicznego Wójt Gminy Sławno umożliwia mieszkańcom korzystanie z wszechstronnej pomocy zapewnianej przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Olszowcu - niezmiennie od 2010r. ilość uczestników to 60 osób/ limit miejsc/.

Z takiej pomocy od 2018r. mają również możliwość skorzystać mieszkańcy Gminy Mniszków.

Ponadto stosowną pomoc dla rodzin i osób borykających się w wieloma problemami oferuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej -jest to pomoc zarówno finansowa, rzeczowa jak i usługowa oraz praca socjalna, pomoc logopedyczna, zabiegi rehabilitacyjne. Pomoc świadczona jest w szczególności w oparciu o ustawę o pomocy społecznej, o świadczeniach rodzinnych, oraz ustawę o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

W ramach w/w ustaw realizowany jest szereg świadczeń, co ilustrują poniższe zestawienia.

Tabela Nr 5. Rzeczywista liczba osób bądź rodzin korzystających z ogólnej pomocy ośrodka przy zachowaniu zasady, że daną osobę/ rodzinę wymieniono tylko raz bez względu na liczbę, kwotę i częstotliwość otrzymywanych świadczeń

Lata	2017	2018	2019
Łączna ilość osób korzystających z pomocy w myśl ustawy o pomocy społecznej w tym z:	1251	1225	1070
pomocy pieniężnej	208	178	157
pomocy niepieniężnej w tym:	961	828	734
- posiłek dla dzieci	396	341	328
-przyznane z powodu alkoholizmu	14	10	4
-pomoc udzielona wyłącznie w postaci pracy socjalnej	187	311	240
pomocy usługowej	9	11	17
dodatkowo			
pomocy rehabilitacyjnej	588	545	543
pomoc logopedycznej	243	249	356

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie

Jak widać we wskazanym zestawieniu corocznie maleje liczba osób korzystających z pomocy finansowej i pomocy rzeczowej udzielanej w myśl ustawy o pomocy społecznej. Stale natomiast wzrasta liczba osób korzystających z pomocy usługowej . Widoczny jest również wyraźny wzrost dzieci korzystających z pomocy logopedycznej.

Fakt systematycznie malejącej liczby osób korzystających ze świadczeń finansowych i rzeczowych w myśl ustawy o pomocy społecznej tłumaczyć należy zmianami ustawowymi w wyniku, których Ośrodek wdraża szereg dodatkowych form wsparcia dla rodzin w szczególności dla rodzin z dziećmi. Realizowane są, bowiem stypendia szkole, dożywianie dzieci i młodzieży, „Dobry start” / tzw 300+/, świadczenia wychowawcze / tzw. 500+/, świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny, Karta Dużej Rodziny oraz pomoc żywnościowa. Powyższe formy wsparcia znacznie poprawiają kondycję finansową rodzin.

Tabela Nr 6. Liczba osób/rodzin korzystających w myśl ustawy o pomocy społecznej z podziałem na przesłanki przyznania świadczenia

Lp	Przesłanki udzielenia pomocy	2017	2018	2019
1.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	98	91	82
2.	Bezrobocie	86	50	33
3.	Niepelnosprawność	56	53	55
4.	Długotrwała choroba	96	92	88
5.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	29	19	26
6.	Alkoholizm	3	3	1
7.	Trudności w przystosowaniu po wyjściu z zakładu karnego	1	0	1
8.	Zdarzenie losowe	2	1	1
9.	Przemoc w rodzinie	0	1	3

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie

Jak wynika z powyższej tabeli niezmiennie od wielu lat głównymi przesłankami do udzielenia pomocy /finansowej, rzeczowej/ są długotrwała choroba oraz potrzeba ochrony macierzyństwa. Systematycznie maleje natomiast liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tyt. bezrobocia. Jak wcześniej sygnalizowano widoczna jest jednak ogólna tendencja spadku potrzeby wsparcia poszczególnych grup w myśl ustawy o pomocy społecznej. Nadal niezmiennie sporadycznie ośrodek udziela wsparcia osobą z problemami alkoholowym, trudnościami w przystosowaniu po wyjściu z zakładu karnego czy przemocy w rodzinie- podejmowane są wówczas inne działania zmierzające do poprawy sytuacji.

Jak powyżej wskazywano aktualny system prawny sprzyja wsparciu finansowemu rodzin. Wynika to m.in. z ustawy o świadczeniach rodzinnych, świadczeniach wychowawczych, „Dobry Start” czy Ustawa o KDR

Tabela Nr 7. Ilość rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych

Lp.	Świadczenia rodzinne	2017	2018	2019
1.	Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne	395	386	359
2.	Liczba dzieci na które przyznano świadczenie	865	854	805

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie.

Tabela Nr 8 Liczba rodzin korzystających ze świadczenia „500 +” z podziałem na ilość dzieci uprawnionych do zasiłku

Lp.	Liczba uprawnionych do pobierania świadczenia wychowawczego	2017	2018	2019
1	Liczba rodzin uprawnionych do pobierania świadczenia wychowawczego w tym:	714	680	898
2.	Liczba dzieci na które przyznano świadczenie wychowawcze	1273	1203	1633

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie.

Warto podkreślić, że powyższe zestawienie w 2019r. ulega znacznej zmianie, gdyż od tego roku świadczenie tzw. 500+ otrzymują rodziny bez względu na dochód, co w znacznym stopniu powiększa krąg osób uprawnionych do pobierania świadczenia.

Ponadto niezależnie od dochodu od 2018 realizowane jest jednorazowe świadczenie tzw. „300+”, w znacznym stopniu ułatwiające pokrycie kosztów rozpoczęcia roku szkolnego

Tabela Nr 9 Liczba rodzin korzystających ze świadczenia „300 +” z podziałem na ilość dzieci uprawnionych do zasiłku

Lp.	Liczba uprawnionych do pobierania świadczenia „Dobry Start”	2018	2019
2.	Liczba dzieci na które przyznano świadczenie „Dobry Start”	1139	1131

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie.

Ponadto wsparciem dla rodzin wielodzietnych jest „Karta Dużej Rodziny.” Zgodnie z poniższym zestawieniem systematycznie wzrasta bowiem liczba osób korzystających z tej formy pomocy.

Tak więc w 2017 roku wydano 159kart: w 2018 roku wydano 189 kart; natomiast w roku 2019 wydano już 391.

Warto zauważyć, że bez pomocy nie pozostają również rodziny „po przejściach”, co ilustruje poniższe zestawienie.

Tab. Nr 10. Liczba rodzin korzystających ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego

Lp.	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	2017	2018	2019
1.	Liczba rodzin	16	17	14
2.	Liczba osób	32	27	29

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie.

Oprócz szerokiego wachlarza form wsparcia realizowanych przez GOPS działania pomocowe i interwencyjne prowadzi również powołany przez Wójta Gminy Zespół Interdyscyplinarny oraz Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Tabela Nr 11 Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie prowadzenia indywidualnego przypadku na przestrzeni 3 lat.

Lp.	Lata	2017r.	2018r.	2019
1	Liczba osób w stosunku, do których GKRPA podjęła czynności zmierzające do ustalenia zasadności zastosowania wobec osoby uzależnionej od alkoholu leczenia odwykowego	17	14	9
2.	Liczba osób, wobec których GKRPA wystąpiła do Sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	6	5	5

Źródło: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sławnie

Jak więc widać liczba osób w stosunku, do których GKRPA podjęła czynności zmierzające do zobowiązania podjęcia leczenia systematycznie maleje, co może wynikać z faktu świadomego podejmowania dobrowolnego leczenia odwykowego. Na dość stałym poziomie jest ilość spraw kierowanych do Sądu.

Warto zauważyć, że w celu pełniejszego zdiagnozowania problemu rodziny oprócz wielokrotnych rozmów z osobą nadużywającą alkoholu prowadzone są rozmowy z członkami rodziny – wielokrotnie ofiarami przemocy

Jak wiadomo alkohol niejednokrotnie jest sprawcą zagrożenia nie tylko zdrowia, ale i życia, dlatego też zachodzi potrzeba działań policyjnych, co przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela Nr 12. Liczba działań Policji w stosunku do osób nietrzeźwych

Lata	2017	2018	2019
Liczba osób nietrzeźwych zatrzymanych i osadzonych w celu wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych lub przewiezionych do Izby Wytrzeźwień	10	11	26

Źródło: Komisariat Policji w Paradyżu

Jak widać na powyższym zestawieniu w ostatnim roku znacznie wzrosła liczba osób nietrzeźwych zatrzymanych i osadzonych w celu wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych lub przewiezionych do Izby Wytrzeźwień. Może to świadczyć bądź o braku odpowiedzialności niektórych mieszkańców bądź o „czujności” organów ścigania.

Warto podkreślić, że wielokrotnie alkohol przyczynia się również do agresywnych zachowań, których efektem jest uruchomienie procedury „Niebieskiej Karty.” Biorąc pod uwagę fakt, że stanowi to 90% prowadzonych przypadków każdorazowo rodziny z problemem przemocy informowane są o możliwości podjęcia działań w kierunku leczenia odwykowego domownika. Poniższe zestawienie ilustruje działania na rzecz przemocy w rodzinie na przestrzeni ostatnich 3 lat.

Tabela Nr 13. Działania na rzecz przemocy w rodzinie

Lp.	Procedura „Niebieskiej Karty”	2017	2018	2019
1	Liczba rodzin korzystających z pomocy w ramach procedury „Niebieskiej Karty”	26	25	30
2	Liczba realizowanych „Niebieskich Kart” w tym otrzymanych od:	33	28	30
	·Policji	22	21	27
	·przedstawicieli oświaty	0	0	0
	·przedstawicieli GOPS	10	6	3
	·pracownika służby zdrowia	0	0	0
	·PCPR w Opocznie	1	1	0
3	Liczba posiedzeń grup roboczych	75	58	63
4	Liczba zamkniętych „Niebieskich Kart”	28	18	21

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny w Sławnie

Jak widać na przestrzeni ostatnich trzech lat liczba rodzin, w których realizowana jest procedura „Niebieskiej Karty” jest na zbliżonym poziomie. Stale dominującą instytucją uruchamiającą procedurę „Niebieskiej Karty” jest Komisariat Policji, a w dalszej kolejności Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Sporadycznie, jako uruchamiający procedurę „Niebieskiej Karty” jest PCPR. Nadal brak natomiast w tej kwestii działań przedstawicieli oświaty czy służby zdrowia. Wynikać to może jednak z faktu, że we wskazanych przypadkach ofiarami przemocy są osoby dorosłe; dzieci natomiast są jedynie / lub „aż”/świadkami zachowań przemocowych. Dlatego też pierwsze działania interwencyjne podejmują instytucje mające kontakt w dorosłymi domownikami.

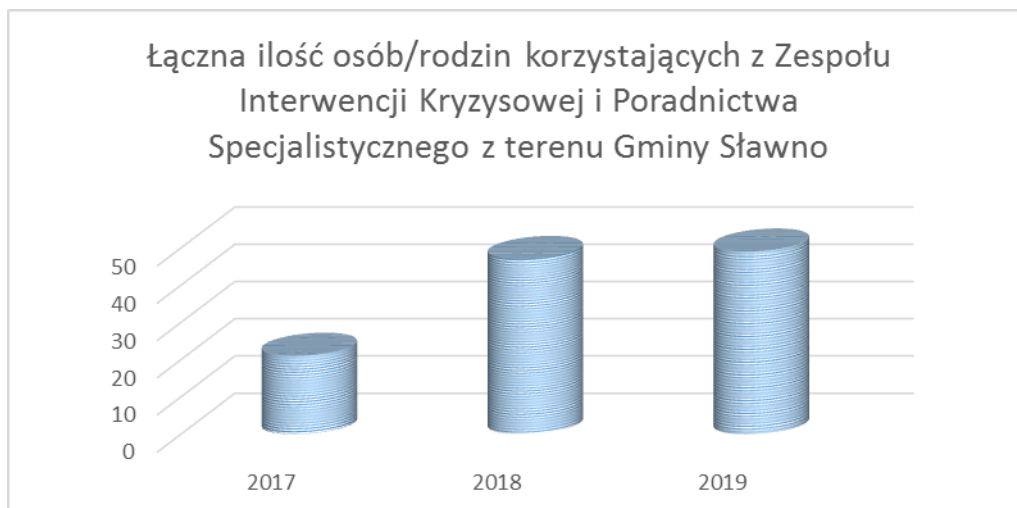
Dodatkowo w ramach zwiększenia pomocy specjalistycznej corocznie Wójt Gminy Sławno zawiera Umowę ze Starostą Powiatu Opoczyńskiego na świadczenie usług Zespołu Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego będącego w strukturach PCPR w zakresie:

- a) poradnictwa prawnego,
- b) poradnictwa psychologicznego,
- c) terapii indywidualnej i grupowej,
- d) terapii rodzin,
- e) poradnictwa socjalnego.

Tabela Nr 14. Osoby korzystające z pomocy Zespołu Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego w Opocznie

Lata	2017	2018	2019
Łączna ilość osób/rodzin korzystających z Zespołu Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego z terenu Gminy Sławno	21	47	49

Źródło: Zespół Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego w Opocznie przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie

Jak widać corocznie wzrasta liczba osób korzystających ze specjalistycznej pomocy w PCPR.

IV. CEL PROGRAMU

W celu realizacji niżej wymienionych działań przyjęto cel główny, którego osiągnięcie oznacza prawidłową realizację wskazanych zadań.

Cel główny Programu to ograniczenie skali występujących na terenie Gminy uzależnień oraz ich negatywnych następstw w szczególności przemocy w rodzinie poprzez:

- prowadzenie działalności profilaktycznej ukierunkowanej w szczególności na dzieci i młodzież,
- zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych,
- zmniejszenie rozmiarów problemów, które aktualnie występują.

V. REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Zadania	Lp.	Sposób realizacji	Realizatorzy	Czas realizacji	Koszt realizacji
I. Tworzenie warunków motywujących ograniczenie spożycia napojów alkoholowych	1.	Opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.	GKRPA	Według składanych wniosków	9.600,00 zł
	2.	Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określających reklamę i promocję napojów alkoholowych oraz zakazu sprzedaży, podawania i spożycia napojów alkoholowych.	Wójt Gminy przy udziale GKRPA	W przypadku wystąpienia potrzeby	
	3.	Występowanie przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.	Wójt Gminy przy udziale GKRPA	W przypadku wystąpienia potrzeby	
	4.	Kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych ze szczególnym uwzględnieniem działań zmierzających do ograniczenia zjawiska sprzedaży alkoholu osobom nieletnim	Wójt Gminy GKRPA	Praca ciągła	

	5.	Rozpatrywanie na bieżąco spraw napływających z terenu gminy dotyczących problemu uzależnienia w tym w ramach posiedzeń	Wójt Gminy GKRPA GOPS Zespół Interdyscyplinarny	W ramach otrzymywanych sygnałów	
	6.	Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej.	Wójt Gminy GKRPA GOPS	Według potrzeb	
II. Profilaktyczna działalność informacyjna i edukacyjna w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych skierowana w szczególności i na dzieci i młodzież	1.	Realizacja zadań wynikających m.in. ze szkolnych programów profilaktycznych w tym m.in.: ·ograniczanie i eliminowanie zachowań problemowych występujących wśród młodzieży jak: wagary agresja, ·promocja zdrowia i zdrowego stylu życia, ·kształtowanie silnej więzi rodzinnej, ·wzbogacanie wiedzy o skutkach społecznych spowodowanych przez uzależnienia, ·spotkania tematyczne z przedstawicielami Policji, Służby Zdrowia, Sądu, ·wyrabianie nawyków współuczestnictwa w życiu społeczności lokalnej i szkolnej, ·uczenie zachowań asertywnych, ·przygotowanie dziecka do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji, ·pogadanki, przedstawienia, spektakle, projekcje filmów o tematyce antyalkoholowej, ·uczenie umiejętnego korzystania z internetu-selekcjonowania informacji	Urząd Gminy Sławno Jednostki organizacyjne	Praca ciągła	29.000,00 zł
	2.	Organizowanie akcji promujących życie bez uzależnień; wspierających	Urząd Gminy Sławno	W ciągu roku	

		<p>alternatywne formy spędzania czasu wolnego w tym m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> · wycieczki turystyczno-krajoznawcze, biwaki, · spotkania tematyczne, · organizowanie zajęć pozalekcyjnych, w tym zajęć komputerowych, sportowych, artystycznych, czytelniczych, promujących młode talenty, · dofinansowanie zakupu sprzętu rozwijającego kulturę fizyczną w szczególności w szkołach prowadzących zajęcia pozalekcyjne, · dofinansowanie zakupu sprzętu komputerowego oraz programów komputerowych dla jednostek prowadzących dodatkowe zajęcia pozalekcyjne- /udostępnienie komputera z bezpłatnym dostępem do Internetu/, · wspieranie klubów sportowych, kół zainteresowań, zespołów folklorystycznych, świetlic wiejskich, · organizowanie lokalnych imprez profilaktycznych, festynów, akcji choinkowych, akcji związanych z wypoczynkiem letnim i zimowym 	<p>Jednostki organizacyjne</p> <p>Rady Sołeckie</p> <p>Organizacje pozarządowe</p> <p>Księża z Parafii z terenu Gminy Sławno</p>		
	3.	<p>Uczestnictwo w kampaniach, akcjach, obejmującej przeciwdziałania patologii.</p>	<p>Gmina Sławno</p> <p>Jednostki organizacyjne</p>	<p>Zgodnie ze zgłoszeniem</p>	
<p>III. Działalność edukacyjno-informacyjna w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przemocy</p>	1.	<p>Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców, których celem jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> · inspirowanie i zachęcanie rodzin do działań profilaktycznych poprzez m.in. wymianę 	<p>Gmina Sławno</p> <p>Jednostki organizacyjne</p> <p>Zespół Interdyscyplinaryny GKRPA</p>	<p>Praca ciągła</p>	<p>2.000,00 zł</p>

w rodzinie skierowana w szczególności na dorosłych		informacji pomiędzy rodzicami, nauczycielami, pracownikami GOPS, członkami GKRPA, członkami Zespołu Interdyscyplinarnego ·ukazanie negatywnego wpływu używek w tym alkoholu na organizm.			
	2.	Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych.	Gmina Sławno Jednostki organizacyjne	Praca ciągła	
	3.	Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych na sprzedawców napojów alkoholowych.	Gmina Sławno Jednostki organizacyjne	Praca ciągła	
	4.	Kontynuowanie punktów informacyjnych w zakresie uzależnień - tablice informacyjne, kąciki profilaktyczne gazetki szkolne.	Gmina Sławno Jednostki organizacyjne	Praca ciągła	
	5.	Informowanie społeczności lokalnej o punktach niosących pomoc osobą uzależnionym, współuzależnionym i ofiarom przemocy.	Gmina Sławno Jednostki organizacyjne Zespół Interdyscyplinary	Praca ciągła	
	6.	Szkolenia grup zaangażowanych w rozwiązywanie problemów alkoholowych.	Wyloniona instytucja	Zgodnie z zapotrzebowaniem	
IV. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej rehabilitacyjnej, psychospołecznej i prawnej dla osób i rodzin z problemami uzależnienia, współuzależnienia i przemocy	1.	Podjęcie dalszych działań w celu udostępnienia bazy specjalistycznej w tym: psychologa, terapeuty, radcy prawnego i funkcjonariusza policji. – funkcjonowanie punktu konsultacyjnego/placówki wsparcia dziennego	Wójt Gminy Sławno	Zgodnie z zapotrzebowaniem	33.860,00 zł
	2.	Partycypacja w kosztach funkcjonowania Zespołu Intencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego w Opocznie	Wójt Gminy Sławno	Zgodnie z umową	

w rodzinie	3.	Prowadzenie działań związanych z integracją społeczną osób z grupy ryzyka.	Gmina Sławno GOPS Organizacje pozarządowe	Praca ciągła	
V. Współpraca i wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych zajmujących się w szczególności problemami uzależnienia, przemocy, niedostosowania społecznego, brakiem umiejętności radzenia sobie z problemami	1.	Kontynuowanie współpracy m.in.: · ze Stowarzyszeniem Abstynenckim OPOKA, · z Poradnią Leczenia Uzależnień w Opocznie, · z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie – Zespołem Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Rodzinnego w Opocznie, · z Komisariatem Policji w Paradyżu, · z Sądem Rejonowym w Opocznie · w szczególności ·III Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich, · ze Stowarzyszeniem Centrum Wspierania Inicjatyw w Olszowcu	Gmina Sławno GKRPA Jednostki organizacyjne Zespół Interdyscyplinary	Praca ciągła	1.000,00 zł.
VI. Działalność naprawcza w zakresie uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu i przemocy w rodzinie	1.	Prowadzenie indywidualnego przypadku w tym kierowanie osób uzależnionych na leczenie odwykowe.	GKRPA GOPS Komisariat Policji w Paradyżu Zespół Interdyscyplinary	W ramach otrzymywanych sygnałów	3.540.00 zł.
	2.	Podejmowanie działań w kierunku rozwiązywania problemu przemocy w rodzinie.	Zespół Interdyscyplinary	W ramach otrzymywanych sygnałów	
	3.	Reagowanie na próby podejmowania zachowań ryzykownych poprzez odwoływanie się do specjalistycznej pomocy	Jednostki organizacyjne	W ramach otrzymywanych sygnałów	
	4.	Współpraca z zespołem interdyscyplinarnym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie w celu zapewnienia kompleksowych działań na rzecz rodzin z problemem	GKRPA Jednostki organizacyjne Komisariat Policji Ośrodki Zdrowia Kuratorzy Sądowi PCPR w Opocznie	W ramach otrzymywanych sygnałów	

		alkoholowym i przemocy - procedura „Niebieskiej Karty”			
	5.	Udzielanie rodzicom wsparcia w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i rodzinnych.	Gmina Sławno GKRPA Jednostki organizacyjne PCPR w Opocznie	W ramach otrzymywanych sygnałów	

Łączny koszt realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych stanowi kwotę 79.000,00 zł.

Kwota na realizację Programu może ulec zmianie wynikającej z uwzględnienia środków finansowych niewydatkowanych w roku poprzednim.

Osoby wchodzące w skład Komisji niebędące pracownikami Urzędu Gminy w Sławnie lub jednostek organizacyjnych Gminy Sławno otrzymują wynagrodzenie w formie diety za udział w posiedzeniach w wysokości:

·Przewodniczący Komisji 200,00 zł. brutto/ słownie: dwieście złotych/

·Członkowie Komisji po 150,00 zł. brutto /słownie: stop pięćdziesiąt złotych/

za każde posiedzenie,

·Przewodniczący Komisji oraz Członkowie Komisji za wszelkie dodatkowe czynności podejmowane w ramach prowadzonych działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych otrzymują wynagrodzenie w wysokości – 18,30 zł brutto /słownie: osiemnaście złotych trzydzieści groszy/ za każdą godzinę wykonywania w/w czynności oraz zwrot kosztów podróży

Rozliczenie czasu wykonywania dodatkowych czynności następuje na podstawie oświadczenia Przewodniczącego/Członka Komisji na druku polecenia wyjazdu służbowego.

Osoby wchodzące w skład Komisji będące pracownikami Urzędu Gminy w Sławnie lub jednostek organizacyjnych Gminy Sławno biorą udział w jej pracach w ramach swoich obowiązków służbowych, a czas pracy Komisji jest równoznaczny z czasem pracy w ramach ich stosunku pracy.

VI. WSKAŹNIKI REALIZACJI PROGRAMU

Jako wskaźniki realizacji Programu przyjęto:

- liczbę cofniętych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- liczbę prowadzonych przez GKRPA spraw z zakresu leczenia odwykowego,
- liczbę udzielonych porad m.in. psychologicznych, prawnych, doradcy rodziny,
- liczbę rodzin, w których występuje problem alkoholowych objętych pomocą GOPS,
- liczbę zorganizowanych działań edukacyjnych, profilaktycznych z zakresu problemu alkoholowego skierowanych do społeczności lokalnej w tym dzieci, młodzieży i osoby dorosłe.

VII. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

W celu oceny, jakości, skuteczności i efektywności niniejszego Programu zachodzi konieczność zbierania i analizowania pozyskanych danych. Dlatego też koordynację Programu powierza się Przewodniczącemu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sławnie.

Monitoring Programu prowadzony będzie na podstawie:

- analizy danych na temat problemu alkoholowego na terenie Gminy,
- wymiany informacji pomiędzy instytucjami realizującymi działania związane z przeciwdziałaniem alkoholizmowi na terenie Gminy,

- sprawozdań z realizacji zadań wynikających z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na terenie Gminy.

VIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU.

Finansowanie realizacji zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dokonywane będzie w ramach środków pochodzących z opłat z tytułu wydania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

W budżecie Gminy na rok 2021 zaplanowano na realizację zadań określonych w niniejszym Programie kwotę 79.000,00 zł.